

DAGSINS MEINING

Ógrundað álop á fjølmiðlar

Undir orðaskiftinum um løgmansrøðuna komu fram tvey grov og púra ógrundað álop á føroyskar fjølmiðlar. Eitt álopið var gjørt av framsøgumanni Miðflokksin og var hetta eitt sera ósakligt og ógrundað álop á Útvarp Føroya. Hetta kom fram undir umrøðu av eini komandi nýggjari kring-varpslóg, har framsøgumaðurin nærum vildi áleggja landsstýrismanninum í mentanmálum at censurera útvarpsins tíðindaflutning. Framsøgu-maðurin skulds setti útvarpið fyri at bera rong tíð-indi um USA og tess forseta, um Tony Blair o.m.a.

Slík tala hoyrir ikki heima í einum fólkaræðilig-um parlamenti, har ein átti at viðurkent, at fræls og óheft pressa er ein týðandi táttur í politisku skipanini. Tá hetta er sagt, eigur tað eisini at verða nevnt, at tíðindaflutningurin í Vesturheiminum um USA og eitt nú kríggið í Irak er um ikki stýrður so í hvussu so er í stóran mun ávirkaður av USA. Søgan frá Golf krignum er um at endur-taka seg. Har vísti tað seg eftir kríggið, at tann myndin almenningurin fekk av krignum gjøgnum fjølmiðlarnar var tann mynd, ið USA vildi hava heimín at síggja. Vit máttu enn einferð sanna, at í kríggi er sannleikin fyrsta offrið. Soleiðis man eisini fara at vera við krignum í Irak, sum nú er um at beina fyri Tony Blair politiskt eins og Anders Fog Rasmussen, sum leyp á leistum fyri USA, er farin at orna um skallan.

Annað álopið á fjølmiðlarnar kom frá landsstýris-manninum í almannamálum, sum eftir eina ann-ars áhugaverða røðu endaði við einum grovum og púra óskiljandi álopi á fjølmiðlarnar. Álopið var fylgt av nøkrum hugleiðingum um maktina og um hvussu maktin nú endiliga av fólkinum var givin teimum ráðandi. Landsstýrismaðurin end-aði við at citera Kafka! Burtursæð frá, at føroy-ingurin, sum eygleiðir politiska spælið, mangan kennir seg sum verandi staddur í kafaskum høpi, var eisini hetta álop heilt burturvíð. Men bæði álopini hava tað til felags, at tey avdúka, at teir, ið nú ráða fyri borgum, vilja ikki gjøgnumskygni. Teir vilja ikki hava nakran at hyggja teimum í kortini. Ti ræðast teir eina frælsa óhefta og at-finningarsama pressu. So kanska skuldu fjøl-miðlarnir uppfata hesi ógrundaðu og ósakligu álopini sum eitt herðaklapp! Føroysku fjølmiðl-arnir, sum vanliga ikki uppfata seg sum serstak-liga vaknar og kritiskar, eru kanska eitt vet meira professionellir og vaknir, enn vit sjálvi mangan hava lyndi til at halda!

Socialurin

Socialurin

Socialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@socialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirkur@socialurin.fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@socialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@socialurin.fo
Finnbjørg Nattestad
finnbjorg@socialurin.fo
Durita Simonsen durita@socialurin.fo

Brot úr brævi (IX)

Heri Mohr

(„_“) Í gjárkvøldið vitjaði eg Fridu í Sløttumørk. Hendan vitjanin inniber, at eg fari at vitja Fridu eitt sindur tittari. Í tiggju ár hevur hon stettað einsamøll í sínum barndómsheimi, eini eldri húsum við trimpli, kvisti og flagtaki, og har krevjast stórar ábøtur. Ja, Jógvan, nú eru liðin 10 ár, síðan hon misti mann sín eftir drúgva sjúkralegu. Barnleys vóru tey. Tó, ein dóttir kom í teirra verð, men stokkut var gleðin. Litla Elsa doyði ársgomul.

Tað er so hugnaligt og vælhildið inni hjá Fridu, men húsið og úttanum er alt farið í órokt, og tað pinir hana. Hennara virkna og bótandi hond maktar ikki at halda húsinu við líka.

Men væl dugir hon at práta, og hon fylgir væl við í øllum tí, sum fyrferst bæði úti og heima. Tað er ikki ov nógv sagt, at hon er vitug og væl lisin. Hon er ein trúgvur kundi á bóka-savninum.

Minni hevur hon so gott sum fáur.

Ólavsókan er farin afturum, og tað kom mest sum av sær sjálvum, at vit prátaðu um, hvussu ólavsókan varð hildin, tá ið vit vóru ungar, og so nú, hvar alt tykist at vera ein meldur av óstýri-ligum peningaoyðsli, sum í ávisan mun er pyntað við gandaorðinum: mentan! — Mangt er broytt, vóru vit samdar um, og við tí niður-støðu tagnaðu hugleiðing-arnar um "fyrr og nú". Og vit nutu kvírruna. Lýtt úti og ikki ein ond. Vindeygð

viðopið, og fuglasongur smoygdi sær stillisliga inn, har vit báðar sótu. Dýrd á vík og vág, njóraði Frida spakuliga, meðan hon stardi seg langt burtur í annan heim.

Eg minnst, segði hon so, ólavsókuhendingar fyri mongum árum síðan. Krist-ian og eg vóru nýgift.

Sum siður er á ólavsóku, válaðu nógv fólk oman og niðan prátandi, syngjandi, í góðum lag. Eisini vit bæði høvdu válað og sungið soleiðis á Áarvegnum og niðan eftir í Plantaguna — nýgiftum líkt - og komin oman aftur móti Sjónleik-arhúsinum um 4-tíðina ólavsókunátt, gekk føroyski dansurin so lystiliga úttan fyri Sjónleikarhúsið. Sumbingar kvóðu. Kanska var tað Grettis kvæði, sum varð kvøðið, spyr meg ikki, eg eri mest sum ónytt í føroyskum dansi, skomm at siga. Hetta fær meg at hugsa um Janus, sum so mestarliga við sini yrking Hin friðleysi setti seg undir liðina á Jákupi Nólsoy for-paktara við kgl. handlinum úti í Havn. Hann ber orð fyri at hava yrkt Grettis kvæðið, skrivaði Jóannes Patursson í GYLTU BÓK fyri 75 árum síðan. Malan,

í mínari verð er bert ein Janus, og sama alsk hevði Kristian til skaldskap Janusar.

Rættiliga nógv fólk vóru har, men einans sumbingar vóru í ringinum, og eingin av teimum, sum lýddu á, fór upp í dansin. Tað hevði verið halgibrot. Ein guda-borin andakt og livs-mergjiað lívsløta, sum gjørði ta ólavsókuna ó-gloymandi fyri okkum báð-um. Komin til hús hendan sjáldsama vakra ólavsóku-morgun minnist eg, at Kristian tók nakað soleiðis til: Harrin viti um Beet-hoven á sínum ungu árum vitjaði Sumba og har hevur hoyrt sumbingar kvøða, meðan Sumbiarhólmur "vóð í skúmi og brimroki". Kanska hevur hann fingið íblástur til finaluna í 9. symfoni eina slíka nátt á Beinisvørði.

Vit bæði vóru eisini somu ólavsóku á einum fundi úti á Skansanum. Eins og nú tosaðu loysingarmenn tá um at yvirtaka rættarmál. Á hesum fundi talaði ein av undangongumonnunum fyri "kvetting við Dan-mark". Niðurstøðan í hans-ara annars so frálíku og mergjaðu talu var:

Heldur ein føroying, ið dømur skeivt, enn ein dana, ið dømur beint. So, Malan, tú skilir, at lítið er er broytt í føroyskum politikki hesi mongu ár.

Jógvan! — Tá ið Frida hevði greitt mær frá hesum, hugsaði eg: Av sonnum ein ólavsóku við livsgleði og —megi og nationalistiskari fávitsku lið um lið. Jú, høgt var til loftið og vítt til veggja — lykke, ulykke de gange på rad —

Kærar heilsur frá okkum 5

Kona tín

VIÐMERKINGAR

Warning: Billy Graham's Teachings May Be Hazardous to Your Health

Joe Sommer

(Joe Sommer er ein amerikanskur journalist og ein av teir, sum hava verið í samstarvi við Ríkissjúkrahúsini í Danmark.)

In 1993, the Billy Graham Crusade came to Colum-bus, Ohio, for a series of revivals. Churches and others in the community ballyhooed the event, and the establishment media followed along like sheep. Together, they generously provided Graham with extensive favorable publici-ty that sometimes appeared to be idolization.

By gushing all over this famous evangelist, the media neglected to do their job of presenting the other side of the story. For the health of the community, they should have pointed out that humanistic re-searchers have found com-pelling reasons for reject-ing Graham's message.

Some of those reasons are contained in the book Deadly Doctrine, by psychiatrist Wendell Watters, professor emeritus at McMaster University in Ontario. He argues that the teachings of Graham and other evangelists can cause or contribute to significant health problems.

Graham urges people to view themselves as sinners and feel guilty because they deserve eternal punishment in hell. Watters reports that this teaching that people

able to love themselves be-fore they can be capable of loving others.

Graham advocates that persons turn to the Lord for the solutions to their prob-lems. In fact, one of the children's programs at the Columbus crusade parodi-ed Sigmund Freud, the founder of psychoanalysis, as "Sigmund Fraud."

Watters asserts that this emphasis on seeking other-worldly solutions to psychiatric problems - in place of searching for hu-man solutions - can dis-courage the development of self-understanding, human-to-human communication skills, and human support groups. All of these pro-mote health, and their ab-sence can contribute to psychological and physical illness.

Graham alleges that there will be a judgment day when not only physical sins but also "sins of the mind" will be revealed. According to him, such mental sins include "jealousies, greed and lust."

Watters maintains that the teaching of "mental sins" can cause some to live in constant warfare with their own thoughts and emotions. This conflicted state of mind is in opposi-tion to psychotherapy's goals of getting people to accept their feelings as natural, to feel at home with themselves, and to draw a distinction between

feelings and actions.

Graham proclaims that sexual expression is ac-ceptable only "within the bounds of matrimony," thus apparently condemning homosexuality, masturba-tion, and sex between an unmarried man and woman who are in love and in a monogamous relationship. Watters echoes many other medical experts in stating that this overly repressive attitude toward sexuality leads to neurosis and sexual dysfunction.

The scientific evidence adds up to a clear causal re-lationship between Gra-ham's version of Christiani-ty and the development of serious psychological prob-lems. As Watters conclu-des: "Not to state the case too strongly, indoctrination with the core doctrine and other teachings of the Christian Church consti-tutes a form of mental and emotional abuse."

To allow people to make informed decisions about the doctrines of Graham and other evangelists, the media should be reporting the views of researchers who have gathered persua-sive evidence that many of those teachings are ex-tremely harmful.

Biography

Joe Sommer is an attorney with the state government of Ohio. He obtained a B.B.A. from Ohio Uni-versity and a J.D. from the University of Toledo. He is admitted to the bar in Ohio and California, and is certi-fied by the Ohio State Bar Association as a specialist in workers' compensation law.

An activist for many years with the Humanist Community of Central Ohio, he has served on its board and in the offices of president, vice president and secretary. He is also a longtime member of the American Humanist Association, the Freedom

Nýggjur føroyskur bíbliuskúli

TÍÐINDASKRIV FRÁ FILADELFIA

Í eina tíð hevur verið ar-beiðt við at seta á stovn ein føroyskan bibliu-skúla. Við gleði kann upplýsast, at hetta er vorðið veruleiki; før-oyiskur bibliuskúli er settur á stovn.

Eftir okkara tykki er tørvur á einum førysk-um bibliuskúla í Føroy-um. Tað eru nógvir før-oyingar, sum hava verið á bibliuskúla uttanlanda, og úrslitið hevur vøkstur og signing í livi teirra, men í framtíðini fer tað eisini at bera til at ganga á fulltíðarbíbliuskúla í Føroyum. Guds sam-koma í Føroyum hevur brúk fyri einum venj-ingarskúla, har hvør einstakur verður grund-festur í trúnni og veksur í tænastuni til Tummas Jacobsen og Rúni Rasmussen, tess at kunna gera ein mun í samfelagi okkara og úti í heimi. stovnarar av bibliuskúlanum.

Tað eru Tummas Ja-cobsen og Rúni Ras-mussen, ið hava tikið stig til skúlan. Tummas Jacobsen arbeiði í mong ár í Tryggingar-felagi Føroya. Hann er útbúgvin forritari og hevur drúgvar royndir innan leiðslu og sam-komuarbeiði, og var hann leiðari á edv-deildini í Tryggingar-felagnum. Í 1994 var hann innsettur sum fyri-støðumaður í Filadelfia í Havn. Áðrenn virkaði hann sum elsti og lei-andi elsti. Tummas starvast í dag fulla tíð sum fyrirstøðumaður í Filadelfia.

Rúni Rasmussen hev-ur verið á bíbliuskúla í USA. Hann hevur tikið merkonompógv í marknaðarføring á Fø-roya handilsskúla og B.S.Sc. útbúgving í stjórnmálafroði á Fróð-skaparsetri Føroya, og er í lötuni í holt við BA-útbúgving í søgu og mentanarfroði á Fróð-skaparsetrinum. Rúni hevur verið ungdoms-leiðari í Filadelfia sein-astu trí árin.

Dunamis Bíbliuskúlin er heitið á nýggja skúl-anum. Hvi eitur skúlin Dunamis Bíbliuskúlin? Dunamis er grikskt orð fyri kraft. Dunamis merkir førleiki, megi og kraft. Stovnurin á orðin-um er duna, sum merkir dugnaligur, vera førur fyri, at megna. Tað er júst hetta, sum er enda-málið við skúlanum: at gera Guds fólk dugna-ligari í tænastuni og at gera tey før fyri at atæna Gudi í fullt mátt við sínum Gud-givnu gáv-um og evnum. Vísjónin er, at skúlin gerast ein fulltíðarbíbliuskúli sum frá líður.

Tað er samkoman Filadelfia í Havn, sum stendur fyri skúlanum, men vit leggja stóran dent á, at skúlin er ikki fyri eina ávisa samkomu ella rorslu, men fyri alt Guds fólk, sum ynskir at vaksa í Gudi og á ein munadyggan hátt ynskir at tæna Gudi og broyta umstøður.

Í heyst verður ein røð av bíbliuskeiðum kring landið. Talan er um seks áhugverd og viðkom-andi skeið, sum verða hildin leygardagar. Skeiðini verða hildin á ymiskum støðum. Støð-ini eru: Sjómansheimið í Havn, Keldan í Skála-firði, Sjómansheimið í Klaksvík, Hotel Vágar og Lívsins Orð, Runa-vík. Evnini eru: Guds samkoma, grøðing, heilagi andin, lovsangur og tilbíðjan, leiðsla og ungdomsmentan — og arbeiði. Nærri verður upplýst seinni um skeið-ini, dagarnar og tilmeld-ing.

Dunamis Bíbliuskúlin